

**Новое “Лебединое озеро”
Új «Hattyúk tava»**

(1999 – 2000)

Новое «Лебединое озеро» I
Új «Hattyúk tava» I

Птичий демон в чьем-то теле
Выскользнул из-за кулис,
Пачки с лебедя слетели,
Оглянуться не успели,
В зале стаи собрались,
Завлекли в дремучий лес,
В дебри, зная попутал бес.
Все равно. Вот королева,
Королева лебедей,
Птица справа, птица слева,
Только с ног крылом не сбей!
Петр Чайковский весел в Лете,
Счастлива его душа:
Наконец в его балете
Так Одетта хороша.
Наконец дух полуводный,
Подсознательная дичь
Всенародно что-угодно
Может выгнуть и достичь.
Баламуть лебяжьей речи
Первый раз пленила слух,
И не думая о встрече,
Вижу перья, перья, пух,
Пух и прах, и страх Одетты,
В дебрях прячется злодей:
Только с птичкой совладей,
Тут же и сживет со света.
Наконец-то песня спета,
Песня диких лебедей!
Говор непереводаимый.
Но рождается словарь:
Чуем, чур, чуть-чуть, почти мы
Эту перистую тварь.
Но напрасны все приметы,
Дик язык лебяжьих тел,
Под прикрытием Одетты
Черный лебедь прилетел.

Ох, Одилии замашки!
 Что захочет, все получит,
 Свет поставит верхтормашкой,
 Да еще, еще покруче,
 Лебедь в небе, небо в туче,
 Кто нас этому научит
 Языку? Не тут-то было.
 Все, что знала, позабыла
 Публика. Осталась куча
 Лебедей на всякий случай.
 Но измучив и измучась,
 Песнь становится пропетой.
 - И Одилии ведь участь
 Умирать вместе с Одеттой,
 Раз они в едином теле
 К нам на землю залетели.
 За душу как хватанули!
 Да еще чуть-чуть клевнули,
 И на сцене и на деле
 Лебеди нас обманули,
 Сказка - вечно под прицелом,
 И кругом залита кровью,
 Дело раз имеешь с телом,
 Все кончается любовью,
 Что Чайковский знал детально.
 И пропел нам песню эту
 Про идиллию скандальную,
 Про Одилию-Одетту.

A testet öltött démon madár
 Előtűnt a színpalák mögül,
 Leröpült a hattyúról szoknyája.
 Még fel sem ocsúdtak,
 Összegyűltek a teremben a seregek,
 Maguk után csaltak a sűrű erdőbe,
 A rengetegbe, tán az ördög bújt beléjük
 Mindegy. De már itt is a királynő, a hattyúk királynője,
 Jobbról egy madár, balról egy madár,
 Csak le ne verj lábamról szárnyaddal!

Örül Pjotr Csajkovszkij lelke
a Léthé folyóban
Hogy balettjában
Odette végre ilyen szép.
Végre az áradó lélek
A tudat alatti vadállat
Nyilvánosan tehet, amit akar,
Meghajlíthatja és megkaphatja.
Az érthetetlen hattyúnyelvet
Először fogta fel fülünk,
Nem is gondolva a találkozásra
Tollat látok, tollat és pihét,
Pihét és Odette félelmét,
Az erdőben már ott lapul a rém:
Amint megkapja a madarat,
Végez vele.
Végre vége a dalnak,
A vadhattyúk dalának!
S bár lefordíthatatlan a szöveg,
Kezd összeállni a szótár:
Lassacskán érezni kezdjük
E tollas lényeket.
De hiába minden jel,
Továbbra is vad marad a hattyútestek nyelve.
Odette képében
Leszállt a fekete hattyú
Óh! Odille szárnyalása!
Mindent megkap, amit csak akar,
Fejtetőre állítja a világot,
Sőt még annál is tovább megy,
Hattyú az égen, felhő az égen
Ki tanít meg bennünket
Nyelvükre? De ez még mind semmi.
Mindent elfelejtett a közönség,
Mindent, amit tudott.
Egy csapat hattyú mindenesetre itt maradt
De meggyötörvén és meggyötörten
Vége szakad a dalnak.
-Hisz Odille sorsa az,
hogy együtt haljon Odette-tel

Ha már egyszer egy testben élnek
 S ideszálltak hozzánk a földre
 Hogy lelkünk összeszorítsák
 Sőt meg is csipkedjék egy kicsit.
 A színpadon is és az életben is
 Becsaptak minket a hattyúk,
 A mese örökké célkeresztben van
 Körös-körül minden vérben úszik,
 Ha a testtel van dolgod
 Mindig szerelem a vége,
 Csajkovszkij aztán tudta ezt.
 Ezért is énekelte el nekünk ezt a dalt
 Odille és Odette
 botrányos idilljéről.

Новое «Лебединое озеро» II
 Új «Hattyúk tava» II

Одетта принца полюбила.
 Да ведь не тут-то было.
 Сразилась бы с нечистой силой,
 Но духа не хватило
 Со всеми со своими драться:
 «Пустите, братцы»
 Как бы не так! Пух, прах и перья,
 Зверье за дверью.
 Дичь все дичает,
 Клюв острееет.
 Лети скорее!
 Нет, не летит. Неужто крылья
 Вчера помял я
 Случайно ей? Да быть не может!
 Но час наш прожит.
 Чужие стаи налетели,
 Все в лебедином теле,
 Вся лебединая порода
 Слетелась. Сколько сброда!
 В одно мгновенье столько птицы

Большой даже не снится.
 Среди крыльев, клювов, шей, шипенья
 Исчезло приведенье
 Мое любимое, Одетта
 Сошла со света,
 Нырнула в Лету, в свою воду
 Из хоровода,
 И не осталось в заварухе
 Ни косточки, ни крохи,
 Ни оперенья, только слухи,
 Ночные страхи,
 Да сказок шум, да крыльев взмахи,
 Да охи-ахи.

Odette beleszeretett a hercegbe.
 Ó, ha ez ily egyszerű lenne!
 Lepaktált volna bármely sötét hatalommal érte,
 De nem volt ereje
 Az övéi ellen fordulni:
 «Engedjete el testvéreim»
 Az kéne még csak! Pihe, por és toll kereng,
 S már a küszöbön áll a sok vadmadár,
 S vadságuk tetőfokra hág,
 Csőrük egyre élesebben vág.
 Repülj el innen gyorsan!
 De nem, nem repül,
 Csak nem gyúrtem össze tegnap
 Véletlen a szárnyát? Az lehetetlen!
 Időnk letelt,
 Új hattyúhad érkezett,
 mind hattyútestben,
 Az egész hattyúnemzetség
 Összegyűlt. Micsoda csőcselék!
 Egyszerre ennyi madár,
 Még a Bolsojban se gyúlik össze.
 Szárnyak, nyakak s sziszegő csőrök között
 Eltűnt a látomás,
 Odettem kedves lénye
 E világból eltávozott,

S a körtáncból
folyójába, a Léthébe merült,
S nem maradt a perpatvarból
Se csont, se toll egy morzsa sem,
csak kósza hír, meg éjjeli rettegés
Mesék szava, szárnyak suhogása,
és óh, ah sóhajok.

Новое «Лебединое озеро» III
Új «Hattyúk tava» III

Если полюбили птицу,
Как с такой пернатой спеться?
Объясниться, сговориться?
Даже, если покорится,
Все равно не разобраться
В трепетаньи. Что творится
В ее пеньи, в лепетаньи?
Даже, если по преданью
Лебединая царица
Соизволит к вам спуститься
С поднебесья, тут же стая
Вся вокруг нее слетится,
Знать царица холостая
Вынуждена оставаться.
Человеку и не снится,
Что случится может с птицей,
Если вздумает влюбиться.
Все равно ее мы речи
Не поймем, а человеческий
Для нее язык смертелен,
Слишком много в нем деталей,
Обучать ему на деле
Лебедей мы перестали.
Как в засаде в слове тело,
Может крылья так поранить.
Но еще не улетела.
Но и рядом не посмела
Опуститься. И в капкане
Не переступила грани,
Все еще царит в движеньях
Бессознательная сила,
Сила самосохраненья.
Только темный глаз скосила
Но ведь все-равно паденье
Неизбежно, попаданье.
Как же ей не трепыхаться,
Не барахтаться, не биться?

Не случайно так боится
Честным словом соблазнится
И приблизиться, признаться,
Приласкаться, приластиться,
Наше слово, наша слава
Дикой птице - что облава.
Но таков уже обычай
Сказок, несказанный случай:
Все равно она добыча,
Неизбежна ее участь.
Но Одеттой обладанье
Тяжело даже в преданьи
От рожденья похожденье,
Раз схватил ее за тень я,
А потом пошли страданья.
С кем такое приключится,
Может обезумить, право:
Человек не станет птицей.
И не избежит расправы.
Лучше наконец проснуться.
Стоит только обернуться,
Оборотень обернется
Злой Одилией запретной
Тоже птицей перелетной
Прелести невероятной
Чародейка и злодейка,
И всей нечисти хозяйка -
Вот, попробуй, одолей-ка,
Этой черной овладей-ка!
И пойдет головомойка,
Заклюет и заколдует,
Не проснуться, как в бреду я,
Брошу сети и наживу,
Не до жиру, быть бы живу.
Все равно свиданье лживо,
Лучше мимо, мимо, мимо,
Все равно неуголима
Страсть, в которую выросли мы,
С лебедя не скинуть грима.
Сказка-то - необъяснима.

Ha az ember megszeretett egy madarat,
Hogyan értsen szót a tollással?
Hogyan magyarázza ki magát, hogyan egyezzen meg?
Még ha bele is törődik,
Akkor sem tud eligazodni
Izgalmaiban. Mit jelentsen
Az éneke, a gügyögése?
Még, ha a hagyomány szerint
A hattyúkirálynő
Kegyeskedik is leereszkedni hozzánk
Az égi magasságból, azonnal
Összegyűlik körülötte a hattyúcsapat,
Úgy látszik a királynőnek
magányosan kell maradnia.
Az ember el sem tudja képzelni,
Mi történhet egy madárral,
Ha szerelmes mer lenni.
Nyelvét úgysem értjük meg
Az emberi nyelv meg
Halálos számára,
Túl sok benne a részlet,
Lemondtunk róla, hogy
Megtanítsuk rá a hattyúkat.
A szóban a test mintha csapdában ülne,
Megsebezheti a szárnyait.
Még nem repült el.
De mellé sem mert
Leereszkedni. A csapdában sem
Lépte túl a határokat,
Még mindig öntudatlan erő
uralja mozdulatait,
Az önfenntartás ereje.
Csak sötét szemével sandított arra
De hisz a zuhanás úgylis
Elkerülhetetlen, a becsapódás.
Hogy ne vergődne hát,
Hogy ne kapálózna, küzdene?
Nem véletlenül fél annyira

Engedni a becsületszó csábításának
És közeledni, beismerni,
Becézgetni, hízelegni,
A mi szavunk, a mi dicsőségünk
A vad madárnak – olyan, mint a hajtóvadászat.
De már csak ez a szokás
Mesébe illő hallatlan eset:
Mégis zsákmány ő,
Sorsa elkerülhetetlen.
De Odette birtoklása
Még a legendában is nehéz
Kezdetből fogva kaland,
Egyszer megragadtam az árnyékánál fogva,
Aztán kezdődtek a szenvedések.
Akivel ilyen történik,
Becsületszavamra megőrülhet:
Az ember nem válik madárrá.
És nem kerülheti el a megtorlást.
Jobb végre felébredni.
Elég, ha elfordulsz,
Az alakváltó átváltozik
A tiltott, gonosz Odillá,
Ki szintén vándormadár,
Hihetetlenül vonzó
Varázslóvá és gonosztevővé,
Ki a sötét erők háziasszonya -
Próbáld csak meg legyőzni,
Ezt a feketét magadévá tenni!
Fejmosásban lesz részed,
Összecsipked és elvarázsol,
Nem lehet felébredni, mintha lázalmot látnék,
Otthagynom a hálókat és a csalit,
Most nincs erre erőm, örülök, hogy élek.
A találkozás úgyis hamis,
Inkább elkerülni, elkerülni, elkerülni,
Úgyis csillapíthatatlan
A szenvedély, amellyel összenőttünk,
A hattyúról nem vehető le a smink.
A mese megmagyarázhatatlan.

Новое «Лебединое озеро» IV
Új «Hattyúk tava» IV

Знать, не случайно я в балетной школе
Мечтал преподавать,
Средь лебедей, как среди ягод в поле,
Сплошная благодать.

Но думал я, что не люблю балета,
А лишь балетный тыл.
С одной живой Одилией-Одеттой
Роман все-таки был.

Какой мне вечер выпал необычный
В случайный выходной!
Один разок, призыв чужезычный
Раздался за спиной.

Но вдруг я посреди далекой сцены
Одетту вижу вточь.
И понимаю: от такой подмены
Мне ног не уволочь.

Вот это лебедь! Чуть ли не жар-птица.
Я вспомнил: с малых лет,
«Как оборотень пробует влюбиться»
Рассказывал балет.

И если верить опытной примете,
- Жизнь, как мешок с котом,
Мечтал всю жизнь, быть может, о балете,
Да и не знал о том.

Lám, nem hiába álmodoztam arról,
hogy balettiskolában tanítsak,
Hattyúk közt lenni, mint szamócásban a réten,
A boldogság maga!

De azt hittem, nem a balettet,
Csak hátországát szeretem,
Mégis volt egy kapcsolatom
egy élő Odille-Odette-tel.

Micsoda estben volt részem,
Egy véletlen szabadnapon!
Egyszer csak idegen nyelven
szólított valaki a hátam mögül.

S a távoli színpad közepén,
Odette hasonmását pillantottam meg,
Ettől a jelenségtől
lábam gyökeret eresztett.

Micsoda hattyú! Már-már tűzmadár!
Eszembe jutott, hogy gyermekként is
Már folyton a balettről meséltem,
Mint likantróp, ki szerelemre vágy.

S ha hinni lehet a jelnek,
Az élet zsákbamacska,
Mindig a balettről álmodtam,
Csak nem tudtam róla.

Новое «Лебединое озеро» V
Új «Hattyúk tava» V

Жил-был на белом свете
Один прекрасный сон
О лебеди-Одетте,
Оставившей свой сан
Лебяжьей королевы,
Пернатый свой фасон
Для человека.

Где вы
Живете, лебедевы,
Поете где напевы
С Чайковским в унисон?
Где оборотень-тело
Из мокрой темноты
На сцену залетело,
Аж публика вспотела.
Где этот лебедь - ты.
Где всякая лопатка
Готовится в крыло
Под утро. Что за пытка!
Когда уже светло,
От лебедя облатка
Валяется. Залетка
Растаяла.

На сладкое
На небе привкус сна,
Кровоточит десна.

Hol volt, hol nem volt
Volt egy csodaszép álom
Egy Odette nevű hattyúról,
Ki levette hattyútollát,
Hátrahagyta
Hattyúkirálynői rangját
Egy emberért.
Hol laktok,
Ti hattyúk?

Hol éneklitek dalotok,
Csajkovszkijjal egy hangon?
Hol az alakváltó test,
Mely a nyirkos homályból
A színpadra lebben,
Hogy a nézőket lázba hozza,
Hol van az a hattyú, te,
Kinek lapockája reggelre
Szárnyá válik,
Micsoda kín,
Hogy a reggeli fényben
A földön csak
A levetett bőr hever.
A repülés szertefoszlott.
S az álom édes ízétől
Vérezni kezd az íny.

Новое «Лебединое озеро» VI
 Új «Hattyúk tava» VI

1

Одетта выбежала кланяться,
 На зал разбрасывать улыбки,
 Как-будто слава только в зыбке
 Качается. Хотя не считаны
 Поклонники, набита зала
 Ими битком. Что говорит она,
 Когда не пляшет? Что б сказала,
 Раскрыв свой ротик за кулисами
 Или в дверях после спектакля?
 Что для лебязьих уст предписано?
 Жемчужная какая капля
 Слетела б с них и раскололась?
 Какой у этой птицы голос?

Я не узнаю никогда.
 Тем более, ни слова по-английски
 Не говорю.

К тому ж, боюсь, звезда
 Всегда молчит.

Но вот она так близко
 Тут прыгает, что кажется рукой
 Подать, и впрямь дотронешься до кожи.
 Кто ждет ее сегодня в проходной?
 Кто ей за сценой всех дороже?

Я не узнаю никогда.
 Тем более, что все-равно не встречу
 Ее живьем. Так далека звезда,
 Что не ведут к ней никакие речи.

Odette kiszaladt meghajolni,
 Mosolyt szórní a nézőtérre,
 Mintha a hírnév csak a bölcsőben
 Ringana. Számtalan rajongóval

tele a terem. Vajon mit mond,
 mikor nem táncol? Mit mondana,
 száját szóra nyitva a kulisszák mögött,
 vagy az ajtóban, az előadás után?
 Mit mondhatnak a hattyúajkak?
 Gyöngycsepp gördül le róluk,
 mely kettéhasadt?
 Milyen hangja lehet e madárnak?

Soha nem tudom meg,
 Főleg, így, hogy
 egy szót sem tudok angolul.
 Meg félek is, hogy egy sztár
 mindig hallgat.
 De lám, most oly közel
 ugrál, hogy úgy tűnik, karral is
 elérheted, és bőrét megérintheted.
 Vajon ki vár ma rá a bejáratnál?
 Kit szeret legjobban a színpalak mögött?

Ezt soha nem tudom meg,
 Mert soha nem láthatom
 igaziból. Oly messze a csillag,
 hogy semmilyen nyelv el nem érheti.

2

Все равно не уловима
 Ни живьем, ни понарошке,
 От звезды, когда без грима,
 Остаются рожки-ножки,
 Да балетные замашки,
 У танцорок только брошки
 Не горят, по Андерсену.
 Но когда она на сцену
 Выбегает, что со мною?
 Где дыханье запасное?
 В белой пудре, в черном взгляде.
 Спереди бы или сзади

Подойти бы да погладить!
 Познакомьте, Бога ради.
 - Я родился в Ленинграде,
 А вы в Лондоне бы вроде?
 Лебеди у вас в породе?
 Или дело лишь в наряде?

Я в партере, с боку третий,
 А она тут на портрете
 На коленях - лист программы,
 Лист не тяжелее грамма.
 Ожила чтоб из тетради,
 Помогите, Бога ради!

Úgysem érhetem el,
 Sem igaziból, sem játékból,
 A sztárból, ha lemossa sminkjét,
 szinte semmi sem marad,
 csak néhány balettos mozdulat,
 A táncosnőkből a tűzben
 Andersen szerint csak a brossuk marad.
 De amint kifut a színpadra,
 Mi van velem?
 Alig vesz lélegzetet,
 A púderes arcú fekete szemű.
 De jó lenne előlről vagy hátulról
 Odamenni, megsimogatni.
 Istenemre! Mutasson már be valaki!
 Én Leningrádban születtem,
 Maga meg Londonban, ugye?
 Hattyúnak született,
 Vagy csak a kosztümben látszik annak?

A földszinten ülök a harmadik sorban,
 Ő meg itt a programfüzetben
 a képen térdepel, –a füzet lapja
 nem több egy grammnál.
 Istenem! Bárcsak életre kelne
 ez a kép.

Новое «Лебединое озеро» VII
 Új «Nattyúk tava» VII

Если на подмостках скачет
 Лебединая царица
 И в сердца глазами мечет,
 Как такой не заразится?
 Как в глазах не отразиться?
 Как не выцарапать встречи
 У судьбы? Отдам без сдачи
 За одно перо танцорки
 До копейки все, до корки,
 До иголки за такое.
 Чтоб схватить ее рукою,
 Удержать за торс, за плечи
 На один спектакль, на вечер
 Где угодно, всенародно,
 Как бы ни было обидно
 И завидно всем на свете,
 «Пусть там неудачник плачет»,
 Не пугайтесь сказок, дети.

Если на подмостках скачет,
 Лебединая царица,
 Как такой не заразиться!
 Как в любви не объясниться?
 Стоит поглядеть на лица
 Зрителей. Обороняться
 Ей, конечно же, придется.
 Раз, случайно, улыбнется -
 Как потом уединиться?
 Ей на улице кристаллом
 Становиться бы пристало.
 В то же время, поголовно
 Публика-то в чем виновна?
 Что со сцены ее тело
 За живое всех задело?
 И от сцены до постели
 Души тянутся? Устали
 Ждать без устали. Пустили

Корни в землю. А на деле
Так балет этот задуман,
Так спектакль этот поставлен,
Потому и зал безумен.
Подсознания угол темен,
Лебедь в трюме неподъемен
Под огромной массой, прессом,
Под невычисленным весом
Человеческих стремлений.
Опуститься на колени
Перед ней? Замедлить тление?
Чтоб исполнилось желанье
Под боком нужна колдунья,
Чтобы трещину пробила
В настороженном кристалле:
«Что вы все ко мне пристали?»
Нет, не колетса хрусталик.
Если даже сесть за столик
Завтра с ней на самом деле
- Слишком поздно. Просвистели,
Все до нитки с рук спустили,
И театры опустели,
Птиц на волю отпустили.
Опоздали, опоздали.
Мясом, жиром обрастали.
Этого нам не простили.
Вот сижу теперь на стуле
Электрическом. Жду чуда.
Дать бы взятку палачу. Да
Не засунуть Мойре взятки.
И душа уходит в пятки.
Словно уголь в вагонетки
Падают мои минутки,
Все монетки, все манатки,
Так живем мы на планетке,
На закрученной планете,
День за днем не став пернатей.
Знаю цену я Одетте,
Знаю цену благодати,
Как пить дать, берет Создатель

Подати. Напрасно зритель
Гнулся в университете,
Электронны - в ускоритель,
Эскадроны - в добродетель,
Жителей - на оборону,
Лебедь сгорбится в ворону,
Страсть состарится в сонете.
Не пугайтесь сказок, дети.
На каком-нибудь рассвете
Прилетит сама и рядом
С изголовьем сядет. Бредом
Отдает со сна, но медом
Напоит, живую плотью,
Не прогонишь прочь и плетью,
Ни пылиночки, ни платья
Нет на ней, зовет к отплытью,
Жить зовет в свое столетье.
Ариадновою нитью
Между мной и общей бездной
Пролегать ей надо, бедной,
Пролетать, быть перелетной
Фабулой в среде балетной.
Хоть под час крыло болит, но
По движеньям не заметно.
С замыслом природы нашей,
Где любой опешит пеший,
Где сам леший ногу сломит,
С нашим нас она знакомит
Нераспознанным владеньем.
Вырастает так преданье
В чистом поле, в новом теле.
Все вдруг чуда захотели.

Все ждем чуда,
Все ждем чуда,
А без чуда
Жизнь нещадна,
А без чуда
Жизнь калечит,
Не причуда,

Не хочу, да
 Не могу никак иначе,
 Из-под жира мякоть плачет:
 Тщетна встреча без удачи,
 Сам в себе бесчеловечен
 Этот свет. Десятый вечер
 Неназначенной жду встречи,
 В ночь десятого спектакля,
 И час от часу не легче.
 И не лучше. Но тем паче
 Жду. Ловлю себя на речи
 Обращенной к танцовщице.
 Но ведь как к ней обратиться?
 Может, легче прикоснуться?
 Прикоснувшись, знаю - снится.
 Как приблизиться воочью?
 Всяк потрогать ее хочет,
 Растащила б ее в клочья
 Близ театра человечья
 Масса. Лучше скроюсь прочь я
 С непонятной своей речью.
 Все ждем чуда,
 Все ждем чуда,
 А без чуда
 Жить нет мочи,
 А без чуда
 Зубы точит
 Тартар весь на нас, короче
 И короче
 Дни и ночи.

Ha a színpadon szökell
 A hattyúkirálynő
 És szemével a szívekbe talál,
 Hogy ne ragadna magával?
 Hogy ne tükröződne a szemekben?
 Hogy ne csikarnál ki találkozót
 A sorstól? Mindent odaadok
 A táncosnő egy tolláért

Az utolsó kopejkáig, az utolsó betűig,
 A legapróbb részletekig, egy ilyenért.
 Csak megragadhassam kezemmel,
 Törzsénél, vállánál fogva visszatartsam,.
 Egy előadásra, egy estére
 Bárhol, nyilvánosan,
 Bármily bosszantó
 És irigylésre méltó is mindenkinek a világon,
 «Hadd sírjon a szerencsétlen»,
 Ne féljete a meséktől, gyerekek.

Ha a színpadon szökell
 A hattyúkirálynő
 Hogy ne ragadna magával!
 Hogy ne vallanál neki szerelmet?
 Elég, ha a nézők arcára
 Tekintesz. Természetesen
 Védekeznie kell.
 Ha egyszer véletlenül elmosolyogja magát -
 Hogyan vonuljon utána vissza?
 Az utcán kristállyá
 Kellene változnia.
 Ugyanakkor a közönség
 Egytől egyig miben bűnös?
 Abban, hogy a színpadról a teste
 Mindenkit megfogott?
 És a lelkek a színpadtól
 Az ágyba vágynak? Belefáradtak
 A szüntelen várakozásba. Gyökeret
 Eresztettek a földbe. Valójában
 Ilyen a balett,
 Így rendezték meg ezt az előadást,
 Ezért is vesztette eszét a nézőtér.
 A tudatalatti sötét sarok,
 A hattyú a süllyesztőből felemelhetetlen
 Az emberi törekvések
 Nagy tömege, prése,
 Kiszámíthatatlan súlya alatt
 Ereszkedjek térdre
 Előtte? Lassítandó az enyészetet?

Hogy beteljesüljön a vágy
Varázslónő kell melléd,
Hogy rést üssön
A gyanakvó kristályban:
«Miért nem hagytok békét?»
Nem, nem törik meg a kristály.
Még ha holnap
Asztal mellé is ülsz vele
- Túl késő. Elszúrtuk,
Mindent az utolsó szálig elherdáltunk,
S a színházak kiürültek,
A madarakat szabadon engedték.
Elkéstünk, elkéstünk.
Elhíztunk, elhájásodtunk.
Ezt nem bocsátották meg nekünk.
Most székekben ülök,
Villamosban. Csodára várok.
Csúszópénzt kéne adni a hóhérnak. De nem csúsztathatsz
Kenőpénzt a párkák kezébe.
És inadba száll a bátorságod.
Mint szén a csillékbe
Hullanak perceim,
Minden tallér, minden motyó,
Így éldegélünk mi a bolygón,
A megforgatott bolygón,
Nap nap után sem válva tollasabbá.
Tudom, mennyit ér Odette
Tudom, mennyit ér a kegyelem
A Teremtő biztosan behajtja
Az adókat. Hiába görnyedt a néző
Az egyetemen,
Elektronokat - gyorsítóba,
Lovasszázadokat - erénnyé,
Lakókat – a védelemre,
A hattyú varjává görnyed,
A szenvedély megöregszik a szonettben.
Ne féljeteK a meséktől, gyerekek.
Egy hajnalon
Magától iderepül és
ágyad mellé ül. Még rémálmaid

Hatása alatt vagy, de ő mézzel
 itat meg, élő testtel,
 Ostorral sem kergetheted el,
 Egy porszem sincs rajta, sem ruha,
 Hív, hogy hajózz el vele,
 Az ő századába hív élni.
 Ariadné fonalává kell válnia szegénynek
 Köztem és az általános szakadék közt,
 Átrepülni, költöző madárrá válni
 Fabulának a balettvilágban.
 Bár olykor fáj a szárnya,
 A mozgásán nem venni észre.
 Természetünk értelmével,
 Felfedezetlen birtokunkkal
 Ismertet meg minket
 Hol bármelyik gyalogos meghökken,
 Hol az erdei szellem is lábát töri.
 Kinő, mint a legenda,
 Zöld mezőben, új testben.
 Egyszerre mindenki csodára vágyik.

Mindannyian csodát várunk,
 Mindannyian csodát várunk,
 Csoda nélkül
 Kegyetlen az élet,
 Csoda nélkül
 Megnyomorít az élet,
 Nem hóbot.
 Nem akarok, és
 Nem is tudok másként élni,
 Zsírom alól sír a hús:
 Hasztalan a találkozás siker nélkül,
 Önmagában embertelen
 Ez a világ. Tizedik este
 Várom a meg nem beszélt találkozást,
 A tizedik előadás éjszakáján,
 S az idő múlásával sem könnyebb
 Sem jobb nem lesz. De annál inkább
 Várok. Azon kapom magam, hogy
 A táncosnőhöz intézem szavam.

De hogyan is kell megszólítani?
Talán jobb lenne megérinteni?
Ha megérintettem, tudom - álmodok.
Hogyan közelítsek hozzá szemtől szembe?
Mindenki meg akarja érinteni,
Szétszedné őt darabokra
A színház körül összegyűlt emberi massa.
Inkább eltűnök onnan
Érthetetlen beszédemmel.
Mindannyian csodára várunk,
Mindannyian csodára várunk,
Csoda nélkül
Nincs erőnk élni,
Csoda nélkül
Fogát feni
Ránk a tatár, és rövidebbek
Rövidebbek
A nappalok s az éjszakák.

Новое «Лебединое озеро» VIII
 Új «Hattyúk tava» VIII

В зале пустота.

Куда глаза глядят?

Перед представлением мозг начисто
 Вычищен. И никакого качества,
 Никакого видим творчества.
 И почти что ничего не хочется,
 И мутит. И что-то нудно строчится,
 Напряженье в подсознание прячется.
 Ожиданьем надоело мучиться,
 Кажется, вот-вот душа излечится.
 Черта с два. Не тут-то! Не получится.
 - По оркестру пробежали цыпки,
 Как по коже, цыпки, цап-царапки.

Снова лебедь тут по сцене мечется,
 Как врасплох раздетая разведчица.
 Снова сердце екает и прыгает
 Все кругом. И все на свете трогает,
 Если пташка эта ножкой дрыгает.
 Рядом с босоногой недотрогой
 На любую плюнул бы дорогу я,
 На любые дали, приключения.
 Эта птица - явно исключение
 Из всеобщих правил. В облачении
 Из овцы, а все-равно пернатая,
 Будто б родилась уж знаменитою,
 Будто весь ей век лететь кометою.
 Если не ослепну
 - из гранита я.

Пух и перья, вылетели ласточки.
 Все бы перещупал я ей косточки
 С рожками и ножками, всю кожицу
 Под пером. Вдруг рядом расположится?
 Если эта птица в руки вложится,
 Если обхватить ее отважиться,
 Если удержать - всю жизнь бы, кажется,
 Счастлив был, и нечего тревожиться.

Кажется, что счастье тут полощется
 Перед носом, по подмосткам плещется,
 Голову ломает, не поморщится.
 Это ли не муза, не помощница
 Верная?

Залетная обманщица.

Üres a terem.

Hová néznek a szemek?
 Az előadás előtt az agy teljesen
 Kiürítve. És semmi minőséget,
 Semmi alkotást sem látunk.
 És szinte semmit sem akarunk,
 És émelygünk. Valamit unalmasan írogatunk,
 A feszültség a tudatalattiban rejtőzik.
 Elég volt a kínzó várakozásból,
 Úgy tűnik, mindjárt meggyógyul a lélek.
 De nem. De mégsem! Nem sikerül.
 - A zenekar felől érdesség hangzik fel,
 Érdesség, karmolások, mint a kézen.

Újra hattyú szökell a színpadon,
 Mint meztelen hírszerző, kin rajtaütnek.
 A szív újra összeszorul és ugrál
 Minden körben. És minden a világon megindít,
 Mikor a madárka lába vonaglik.
 A meztelen mimóza mellett
 Füttyülnék minden útra,
 Minden messziségre, kalandra.
 Ez a madár – nyilvánvalóan kivétel
 Az általános szabályok alól. Birkaruhába
 Öltözve, de mégis tollasan,
 Mintha eleve híresnek született volna,
 Mintha egész életében üstökösként kellene repülnie.
 Ha nem vakulok meg
 - gránitból vagyok én.
 Pihe és tollak, kiröpültek a fecskék.
 Minden csontocskáját megtapogatnám
 Szőröstől, bőröstől az egész bőrét

A tolla alatt. Hátha letelepszik mellém?
Ha ez a madár a kezembe simul,
Ha át merném karolni,
Ha itt tarthatnám – azt hiszem, egész életemben ,
Boldog lennék, és semmitől se kéne tartanom.
Úgy tűnik, a boldogság itt lubickol
Az orrom előtt, a színpadon ficáncol,
Ha fejét töri, se rezdül arca.
Hát nem ilyen egy múzsa, egy hű
segítőtárs?

Idevetődött szélhámos.

Новое «Лебединое озеро» IX
 Új «Hattyúk tava» IX

1

Через сцену не пролезть,
 Через вежливую стену.
 Что за птица тут? Бог весть.
 В роли - сказочная власть,
 Исполнитель может всласть
 Насладиться ей и впасть
 В каталепсию. И лесть
 Публики уже не впрок.
 Как бы ни играл игрок,
 - Невидимка он в рядах
 Зрителей. Через порог
 Сцены не переступить,
 Стену не разоблачить.
 Дырку в роли кто пробьет
 Просверлит незрячий взгляд
 Балерины? - Гололед.
 Гололедица. Болят
 Околевшие сердца.
 Надо начинать с конца
 Весь балет. Назад, на бис!
 Чтоб оттаять. Чтоб завис
 Занавес из-под небес,
 Время вытекло, небось,
 Над партером, над стеной
 Склеивающей слюной,
 Чтоб вчерашний звездный час
 Был и завтра и сейчас.

A színpadon nem lehet átjutni,
 Az udvarias falon.
 Milyen madár ez itt? Isten tudja.
 A szerepnek mesés hatalma van,
 Az előadó kedvére élvezheti azt
 És merevkórba is eshet. És a közönség

Hízelgése már nem válik javára.
 Bárhogyan is játszik a játékos,
 - Láthatatlan ő a nézők
 Sorában. A színpad
 Küszöbét nem lépheti át,
 A falat nem lehet leleplezni.
 Aki lyukat üt a szerepben
 Át tudja fúrni a balerina
 Vak tekintetét?
 Jégkéreg. Fájnak
 A kimúlt szívek.
 A végén kell kezdeni
 Az egész balettet. Vissza, ismétlésre!
 Hogy felengedjen. Hogy megálljon
 Az égből lehulló függöny,
 Az idő letelt, talán,
 A földszint felett, a fal felett
 Mint az összeragadó nyál,
 Hogy a tegnapi sorsfordító óra
 Holnap is most is tartson.

2

Что я пытаюсь говорить?
 Или молчать? Или кричать?
 Чтоб сказку в жизнь тут воплотить?
 И чтоб звезду не отличать
 От отражения? Сюжет -
 От оперения. Не лжет
 Нам сказка. Но она лежит
 За горизонтом. Освежит
 Умы, а в руки не спешит,
 Знать, змей-Горыныч сторожит
 Ее. Отсюда бы бежать.
 Глаза устали отражать,
 Но и не в силах отразить,
 Но и не в силе удержать.
 А рук не может быть. А ног
 Я во время не уволок.

Mit próbálok elmondani?
 Vagy hallgatni? Vagy kiabálni?
 Hogy a mesét életre keltsem?
 És hogy a csillagot ne különböztessem meg
 A visszatükröződéstől? A történetet
 A tollasodástól. Nem hazudik
 Nekünk a mese. De mindez a látóhatáron
 Túl van. Felfrissíti
 Az agyakat, kezessé válni nem siet,
 Nyilván a hétfejű sárkány vigyáz
 Rá. El kellene innen futni.
 A szem elfáradt visszatükrözni,
 Mégsincs ereje visszaverni,
 De megtartani sem.
 Kéz nem lehet. A lábamat
 Meg nem vonszoltam el onnan időben.

3

Стою, как в Достоевском Идиот,
 С другими дураками пред звездой,
 Попробуй, так когда-нибудь постой!
 Вот-вот она блеснет, сверкнет вот-вот,
 Откроет свой великолепный рот,
 Давно молчавший - три часа на сцене.
 Под глазом только две большие тени
 На зрителей случайных, на прохожих
 В ней, может быть, на смертных нас похожи,
 Да родинка на недоступной коже.

Állok, mint Dosztojevszkij Félkegyelműje,
 A többi hülyével a csillag előtt,
 Próbáld ki, álldogálj egyszer te is így!
 Egy pillanat és felvillan, mindjárt feltündököl,
 Szóra nyitja csodálatos száját,
 Három órányi hallgatás után a színpadon.

A szeme alatt csak két nagy árnyék
Meg egy anyajegy elérhetetlen bőrén
hasonlít csak benne a véletlen nézőkre, járókelőkre,
Meg a hozzánk hasonló halandókra.

Новое «Лебединое озеро» X
Új «Nattyúk tava» X

1

И в гриме хороша.
 И хороша без грима,
 И так и эдак радуется глаз:
 Под тысячами ватт
 на сцене пляшет прима,
 Выходит ли в толпу
 когда весь свет погас
 В театре,
 и народ спешит домой и в пабы,
 Кто ужинать, кутить,
 кто ужас заливать.
 Но как бы хороша
 была б она, когда бы
 Среди Лондонской ночи ложилась на кровать.

Sminkben is szép,
 És smink nélkül is,
 Így is, úgy is örül neki a szem:
 Tízezer wattos fényben
 Táncol a prímabalerina,
 Vajon elvegyül-e a tömegben,
 Ha kihuny a színpad
 fénye,
 És a nép haza vagy pubokba siet,
 Ki vacsorázni, mulatni,
 Ki iszonyát itallal oltani el.
 Ó! De szép is lenne,
 a balerina, ahogy
 a londoni éjszakában,
 az ágyon végigheverne.

2

Спектакль прошел давно уже.

Сначала

Акт не начать.

Когда б она в дверях меня встречала,

Как величать?

На каждом, все-равно, челе торчала

Минутности печать.

Чему б еще она меня учила?

Молчать или кричать?

И если б рядом вдруг в ночи почила,

Как отличить

От сновидения?

Когда проходит

Минутный пыл,

Все говорят, что человек забудет,

Кем прежде был.

Тогда и быль - не быль.

Не все-равно ли,

Бред или нет?

И лебедь - что в неволе, что на воле

Шлет издали привет

Всем принцам.

И хоть хороша до боли,

Но не моя на век.

И в роли хороша,

и хороша без роли.

Да ведь не человек.

Az előadásnak már rég vége,

A felvonást előlről nem kezdhetik el.

Ha összefutnék vele az ajtóban,

Hogyan köszönteném?

Minden homlokon úgyis ott

a múltékonyság bélyege.

Vajon mire tanítana még meg?

Hallgatni vagy kiáltani?

S ha véletlenül éjjel mellettem aludna,

Hogyan különböztetném meg

Az álomképtől?
 Mikor elmúlik a
 percéletű hév,
 Mind azt mondják, az ember elfeledi,
 Hogy milyen volt azelőtt.
 Mindegy hogy akkor
 Igaz volt, vagy nem,
 Lázálom vagy sem?
 A hattyú, legyen bár rab vagy szabad,
 Messziről minden herceget
 Üdvözöl.
 S bár olyan szép, hogy szinte fáj,
 Mégsem tarthatom itt,
 A szerepben is szép,
 És szerepen kívül is szép.
 De hisz nem ember ő.

Лебединые куплеты I
 Hattyú kuplék I

1

Королеве лебединой
 Что сказать могу?
 Взгляда вежливою льдиной,
 Как ногой лягнет, и сгину
 Носом в Лондонскую глину,
 Не желаю аж врагу.
 Говорить как с балериной?
 Ведь она оттанцевала
 Вечер весь, свое сказала,
 Взгляд пленительный на залу
 Бросив, публику сразила.
 И теперь спешит к вокзалу,
 Чтоб исчезнуть, раствориться
 В поле зрения. С царицей
 Все равно ведь не обняться.
 Но кто понял лепет птицы
 Может с Ледой, породниться.

Леда с лебедем в едином
 Персонаже лебедином
 В ней слились. Летают вместе,
 На одном сидят насесте,
 Не разлить их, не рассечь их,
 Даже полуптичью речь их
 Не раскрыть под сердцевиной
 Королевы лебединой,
 Так срослись, что не разъять их,
 И вдвоем, в едином платье
 Прыгают, как с рыбой леска,
 Рядом - два заряда блеска,
 Оттого такая ласка,
 Два ядра ведь в ней так близко
 Расположены друг к другу,
 Что не выскочить из круга,
 Тяга оттого такая,
 Что друг другу потока
 Два магнита слились в эту
 Лебединую Одетту.

Mit is mondhatok
 A Hattyúkirálynőnek?
 Jeges tekintetével
 arrébb rúgna, s én
 eltűnnék a londoni masszában.
 Ellenségemnek sem kívánom.
 Hogyan beszéljek egy balerinával?
 Azzal, ahogy végigtáncolta
 Az estét, ő vallott
 Rabul ejtő tekintetét a teremre
 Vetve, levette őket a lábukról.
 És most az állomás felé siet.
 Hogy eltűnjön szem elől.
 Hiszen egy királynőt
 Úgysem lehet megölelni.
 De aki megértette a madárbeszédet
 Hasonlatossá válhat Lédához. Léda és a hattyú

hattyúalakban.
 Eggyé vált. Együtt repülnek,
 Egy ágon ülnek,
 Sem vízzel, sem késsel nem lehet szétválasztani őket,
 Félig emberi, félig madár nyelvüket
 a Hattyúkirálynőben
 nem lehet megfejteni.
 Úgy összenőttek, hogy nem lehet őket szétválasztani
 És ketten egy ruhában
 Ugrálnak, mint damil végén a hal,
 Egymás mellett, mint két fényes töltény
 Attól olyan gyengédek,
 Hogy a két golyó ily közel van bennük
 Attól szeretik úgy egymást,
 Hogy nem ugorhatnak ki a körből,
 Attól vonzódnak úgy egymáshoz,
 Egymást gyámolítva
 Hogy két mágnes összeforrt
 Ebben a hattyúszárnyú Odette-ben.

2

Я ослеплен, но вижу: в этой птице,
 Как ток проходит в проводе - граница
 Между мужским и женственным началом.
 И парусом быть может, и причалом.
 Она нас заставляет на границе,
 На лезвии ножа остановиться.
 Не оглянуться и не спохватиться,
 Обрызгала весь зал живой водицей
 И мертвою. Так что же делать с нею,
 Когда на острой грани цепенею
 Под током, где конец изображеньям -
 Под слишком уж высоким напряженьем?

Elvakultan is látom, hogy ebben a madárban
mint áram a vezetékben
határos egymással a férfi és a női lényeg
Egyszerre lehet vitorla és kikötő
Arra kényszerít, hogy a határon
A borotva élén megálljunk,
Anélkül, hogy visszanéznénk, és észhez térnénk,
Teleszórta a termet az élet vizével
és a halál vizével. Mit kezdjek hát vele
Mikor a meredély szélén megdermedek
Áramütéstől sújtva, az előadás végén
A túlságosan nagy feszültségtől?

Лебединые куплеты II
Hattyú kuplék II

1

Отчего же не кормить лебедей?
Отчего так стало много людей?
Может быть, заколдовал нас злодей?
Человек - лишь заколдованный зверь,
И родни не узнаем мы теперь?
Ни зверья, ни птиц, пока раз в сто лет
Не увидим “Лебединый балет”.

Miért ne etetnénk a hattyúkat?
Mitől lett ennyi ember?
Talán a gonosz varázsolt el bennünket?
Az ember nem más, mint elvarázsolt állat,
És nem ismeri fel rokonait?
Sem az állatokban, sem a madarakban, míg százévente egyszer
Meg nem pillantja a „Hattyúk balettjét”.

2

Что за притча во языцех
Что клубится? Что за птица?
Может быть, посторониться?
Если зверь, так усомнится:
Человек всегда клянется,
Но не в силах породниться
Никогда ни с кем. Граница
Остается. Как проснется,
Начинает сомневаться,
Начинает сторониться,
А при встрече извинится:
Очень занят и постится.
Зверю некуда деваться,
Восвояси уберется.

Ну а я то тут при чем?
Я не лебедь, и не шука,
Рак и лев я, и учен
(Как бы вдруг не стать сычом),
Знаю, что страшна наука
Часто, что за скорость звука
Забегает тишина,
Набирая скорость света.
Господи, когда Одетта
Будет раз еще видна?

Miről beszél mindenki?
Mi készül itt? Miféle madár ez?
Talán félre kell húzódni előle?
Ha állat, akkor kételkedni kell,
Az ember meg mindig esküdözik,
Mégse tud soha senkihez
Közel kerülni, Megmarad a határ,
Ébredéskor kételkedni,
Visszakozni kezd,
Találkozásakor meg bocsánatot kér,
hogy nagyon elfoglalt és böjtöl.
S az állatnak nincs mit tenni,
mint odújába visszabújni.

No de mi közöm nekem ehhez?
Nem vagyok se hattyú, se csuka,
Rák és oroszlán vagyok, s művelt,
(csak nehogy bölcs bagoly legyek),
Tudom, hogy a tudomány félelmetes
Sokszor, s a hangsebességgel kiejtett
Hang után fénysebességgel
Fut a csend.
Istenem, mikor jelenik meg
újra Odette?

Лебединые куплеты III
Nattyú kuplék III

Представленье пока длится,
 Как на кралю наглядеться,
 Как наполнить ей сознание
 До краев, когда заранее
 От богов нет одобренья?
 Своего нет оперенья,
 Чтоб лететь за ней в погоню.
 Как ни бьюсь, а провороню,
 От старанья - лишь старенье,
 От страдания - тем более.
 Не укладываюсь в роли я?
 В ограниченные годы?
 Иль жду у моря погоды?
 Или лебеда жду в парке?
 Принц не принц, да слишком схожий
 Бред вплели в судьбу мне Парки.
 Хоть чуть-чуть бы стать вельможей.
 Или быть чуть-чуть моложе.
 Но и так не станет легче.
 - Рассказал не так рассказчик,
 Описал не так свидетель,
 Сочинил не так Создатель.
 Ошибился прародитель,
 Позабыв про добродетель.
 Ну какой я обладатель
 Этой птицы, этой плоти?
 По-английски сам ни слова,
 А она свой дивный ротик,
 Если вдруг открыть готова,
 - По-английский, да и только.
 Как пред ней разбиться в стельку
 Лучше выеду на Бали,
 Чтоб глаза и не видали,
 На нее бы не глядели,
 Чтоб не жить мне в этой доле,
 Не валяться бы в подоле
 У Любви и у Надежды
 Между королевой снежной
 И концовкой неизбежной.

Az előadás még tart,
Hogyan teljek be a királynővel
Hogyan töltsöm meg vele színültig
A tudatomat, mikor előre
Nem kaptam meg rá az istenek jóváhagyását?
Nincs tollazatom,
Hogy üldözőbe vegyem.
Akárhogy is igyekszem, elszalajtom.
Az igyekezettől – csak öregszem,
A szenvedéstől meg még inkább.
Nem férek el a szerep keretei között?
Nem férek el a bele az időkorlátokba?
Vagy kedvező széljárásra várok?
Vagy hattyúra a parkban?
Ha herceg vagyok, ha nem, túlságosan hasonló
Lázálmot szóttek sorsomba a párkák.
Ha legalább egy kicsit fontos személyiség lennék.
Vagy egy kicsit fiatalabb.
De úgy sem lenne könnyebb.
- Nem így mesélt el a mesélő,
Nem így írt le a szemtanú,
Nem így alkotott meg a Teremtő.
Tévedett az ős-szülő,
Elfeledve az erényességet.
Hogyan birtokolhatnám én
ezt a madarat, ezt a testet?
Angolul egy szót sem tudok,
S ha ő egyszercsak kinyitná,
Azt az isteni szájacskáját,
- Csakis angolul szólalna meg.
Ahelyett, hogy összetörném magam előtte
Inkább elutazom Balira,
Hogy ne is lássam,
Ne legyen szem előtt,
Hogy ne legyen benne osztályrészem,
Ne kapaszkodjak a Szerelem és
A Remény szoknyájába
A Hókirálynő
És az elkerülhetetlen vég között.

Лебединые куплеты IV
Hattyú kuplék IV

1

Что за лебедь! Съел бы понарошке
 Целиком его я, рожки-ножки,
 Потроха и косточки, ни крошки
 Не оставил бы от белой пташки,
 Жареным, живым ли. На опушке
 Кожицу б доел, зажав в ладошке.
 Если не спешит ко мне в подружки,
 Если не лежит вместо подушки,
 То какие могут быть замашки
 У меня? Когда лишь на обложке
 Вижу от макушки до лодыжки,
 На бумажке? Вместо промокашки:
 Мол, утри глаза и нос в дорожке,
 Чтоб не увезли на неотложке.
 Если ни фига, кроме ловушки,
 Никакой нет от богов поблажки,
 Так какие могут быть излишки?
 Сны сидят в отдельной каталожке.

Micsoda hattyú! Tréfából lenyelném
 Egészben, szőröstől-bőröstől én,
 Belestől és csontostól, egy morzsányit
 Sem hagynék ebből a fehér madárból,
 Sülve vagy élve. Az erdő szélén
 Megenném a bőrét, tenyerembe szorítva.
 Ha nem siet, hogy barátnóm legyen,
 Ha nem lesz párnám, párnám helyett
 Akkor milyen túlkapásaim lehetnek?
 Mikor csak a címlapon látom
 Fejtetőtől bokáig,
 Papíron? Itatóspapír helyett:
 Töröld meg a szemed meg az orrod az úton,
 Hogy ne vigyen el a mentő.

Ha csapdán kívül semmi sem jut,
 Semmi engedményt nem kapsz az istenektől,
 Milyen feleslegek lehetnek itt?
 Az álmok külön zárkában ülnek.

2

Дивный лебедь, моя уточка,
 Плавающая звезда!
 Жизнь до встречи промежуточна,
 Поезда да поезда.
 Знаю: лебедь - тварь Химерина
 Гнался сто раз за такой.
 Было – сплыло, былъ утеряна,
 Не пропев за упокой,
 Испарилось все наследие.
 У Химеры - сто одна
 Сторона. И та последняя
 Раз в столетие видна.
 Лондон утонул в Химерином
 Блеске,
 свет по крайней мере
 Яркий во дворе, в квартире,
 Дым и пепел, чад и гарь
 Впереди. Но все мы верим
 В эту пламенную тварь.
 Крик Сирены справа, слева,
 Но ищу тропу к ней я,
 Зная, что жарптица-дева:
 Та ж гремучая змея.

Csodás hattyú, kiskacsám,
 Úszó csillag!
 Az élet a találkozásig átmeneti,
 Vonatok, és újra csak vonatok.
 Tudom: a hattyú - Khiméra teremtménye
 Százszor kergettem ilyen.
 Volt – nincs, a múlt elveszett,

Temetés nélkül,
 Elpárolgott az egész örökség.
 Khimérának százegy
 Oldala van. És az az utolsó
 Százévente egyszer látszik.
 London elmerült Khiméra
 Ragyogásában,
 Legalábbis fényes a fény
 Az udvaron, a lakásban,
 Füst és hamu, maró és égett szag
 Elől. De mi még mindig hiszünk
 Ebben a lángoló teremtményben.
 Szirénkiáltás jobbról, balról,
 De én csapást keresek hozzá,
 Pedig tudom, hogy a tűzmadár-lányban:
 Csörgőkígyó lakozik.

Лебединые куплеты V
 Hattyú kuplék V

1

Какие есть обычаи
 У прима-балерины?
 Какие страсти личные
 В груди у попрыгуньи?
 Иль только для приличия
 Она на человека
 Своим похожа личиком?
 Дар золотого века
 Прародичей опека?
 И на каком наречии
 Она глазами мечет,
 Когда уже не вечер
 На сцене, а средь ночи
 Сказать чего-то хочет
 Кому-то? Ох, кому-то,
 Не мне ведь. Пресловутая,

Злосчастливая минута.
 А мне-то от кого бы
 Ответа ждать, привета,
 С ума не спянуть чтобы?
 Лежит или бродит где-то
 Давно переодетая
 В прохожего Одетта.

Не лапай! Балерина ведь,
 Да и к тому же прима,
 И двадцать лет тому назад
 Была б непокорима.
 Она ж ни слова не поймет!
 За сценой с ней: и рай, - что ад.
 «Ах, видит око, зуб не ймет,
 Знать зелен виноград».

Milyen szokásai vannak
 a prímabalerinának?
 Milyen magán szenvedélyek
 Feszülnek a kis szökellő lelkében?
 Csak illendőségből
 hasonlít emberekére
 az arca?
 Az aranykor ajándéka,
 Az ősök gondoskodása?
 Milyen nyelvjárásban
 Beszél villogó tekintetével,
 Mikor már elmúlik az est
 a színpadon, s az éj közepén
 szólni akar valakihez? Valakihez,
 aki nem én vagyok. Hírhedt,
 baljóslatú perc. Míg valakitől
 Válaszra, üdvözlésre várok,
 Hogy ne örüljek meg teljesen!
 Merre fekszik, merre kószál
 A járókelőnek öltözött
 Odette.

Ne tapogasd! Hisz balerina,
 S ráadásul prima,
 És húsz évvel ezelőtt
 Még elérhetetlen lett volna.
 De hisz egy szót sem ért az egészből!
 A színpadon kívül a menny is pokol neki.
 «Hiába látod, el nem érheted,
 Savanyú a szőlő, az ám».

2

Действительно: «Лишь плакать над тобою»,
 Рыдать и плакать, плакать и рыдать
 - Гласит романс жестокий так. В запое,
 Рыдая, бела света не видать.
 Надежда оказалась страсть скупую,
 Ни граммом больше, чем само собою,
 Не обнадежит. И о чем скорбели?
 О перышке лебязьем иль о теле,
 В котором птицы две к нам залетели,
 Которое рукой не ухватили,
 Зато глазами съели, все детали,
 И суть, и сущность? Но на самом деле
 Не та судьба, не тот и год, и город
 И если б даже был я храбр и молод,
 По лебедю б замучил меня голод.
 И так и сяк. Иду тропой любою,
 Да все в тот край, где плачут над тобою.

Nem tehetek mást, „Siratlak”
 –sírva és zokogva, zokogva és sírva,
 ahogy a bús románc mondja,
 Görcsös zokogásban kitörve.
 A fukar remény
 Épp csak önmagával kecsegtetett.
 Mit siratsz?
 A hattyútollat vagy a hattyútestet,
 Amelyben a két hattyú elénk repült,

A testet, melyet kézzel nem foghattunk meg, de
melynek minden részletét mohón ittuk szemünkkel.
Vajon a legbensőbb lényegét is? Valójában
más a sors, más az év és más a város.
de ha fiatal lennék és merész
akkor is a hattyú után epekednék,
mindenképp. Bármely úton indulok is el,
Mindig oda érkezem, hol téged siratnak.

Лебединая колыбельная
Nattyú bölcsódal

1

Очаровательная прима
После спектакля и без грима
Еще, быть может, краше ночью,
Когда передо мной воочью
Стоит, автограф раздавая.
И перед ней стою едва я,
Как, впрочем, все другие тоже.
Мурашки бегают по коже,
По общей коже принцев бедных,
В ночь исчезающих бесследно.
Смотрю, как дрожь трясет чудачек
И чудаков, и сам, как мячик
Об стенку бьюсь одну и ту же.
И все мне хуже, хуже, хуже,
Не вытошнило б только, рядом
С звездой, под неглядящим взглядом.
Да ей глядеть и не пристало -
Оттанцевав свое, устала,
Не видит нас, почти слепая.
А Лондон, с горя засыпая,
Зовет ее, уткнувшись в имя.
Что снится в это время приме?
В конце сезона, в славы свете
Что снится снящейся Одette?

A bájos primabalerina
Ahogy smink nélkül itt áll,
Éjszaka még tán szebb,
Ahogy előttem áll
autogramot osztogatva.
Én meg alig bírok megállni előtte,
A többiekkel együtt,
Hátunkon, mint a szegény hercegek
hátán, futkos a hideg .

Az éjszakában nyomtalanul eltűnők közt.
 Nézem, hogy remegnek e furcsa lények,
 Engem is labdaként
 csapdos falhoz a remegés.
 S egyre jobban szenvedek,
 Csak el ne hányjam magam
 A sztár mellett állva, ki tekintetét rám szegzi
 Bár szinte nem is néz oda-
 Kitáncolta magát, s most fáradt,
 nem is lát meg minket, mint a vak
 A bánatában elalvó London,
 Hívja őt, nevébe feledkezve.
 Miről álmodik eközben a prímabalerina?
 A szezon végén, dicsőségben úszva,
 Mit álmodik az álmomban megjelenő Odette?

2

Уткнувшись в вымя имени
 И не спуская глаз,
 Я миллионы раз
 Аукаю, чтоб ты меня
 Услышала в ночи.
 Но как тут ни кричи,
 Не докричатся в Лондоне
 До Лондонской звезды.
 Но стоила езды
 Ты стоила игры.
 Хоть и бессильна речь,
 Игра стоила свеч,
 Когда б их все зажечь,
 То старый Лондон вновь
 Спалила бы любовь.
 Убежище готовь!
 Опять не в бровь, а в глаз
 Попал. Но сотни раз
 Про длинную ту бровь,
 Про дивную твою

Я повторю рассказ,
И баюшки-баю.

A név tőgyére tapadva
Nem véve le róla a szemem,
Milliószor hallózok
Hogy meghallj
Az éjszakában.
De bárhogy kiabáljak,
Nem hallatsz el szavam Londonban
A londoni csillagig.
De megérte az utazást
Megérted a játékot.
Ha erőtlen is a szó,
A játék megérte a gyertyát,
Ha mindet meggyújtának,
Az öreg Londont újra
Lángra lobbantaná a szerelem.
Készíts menedékhelyet!
Már megint a szemembe találtál a
Szemöldököm helyett. De annak a hosszú
Szemöldöknek,
A te isteni szemöldöködnek
A történetét százszor is elmesélem,
Csicsijgatom

3

Спим в кроватке, как креветки
Сном то сладким, то не сладким.
Птиц не отличить от ветки,
Лебедь все доел обьедки
И теперь играет в прятки.
В полночь выкатились сутки,
Ртути временные слитки,
Если гладить, будут гладки,
Ночь настала в околотке,
Растворились все калитки,

Яйца выпали из клетки.
Что останется в рассудке
От красоты, от касатки?
Не доплыть аж до соседки,
Далеко так все на свете.
Не пугайтесь сказок, дети.

Rák módjára begubózva alszunk
Álmunk hol édes, hol nem.
A madarakat az ágtól alig látni,
A hattyú megette a maradékot,
S most bújócskázik velünk.
Éjfélkor kigurulnak a napok,
higanycseppekké rendeződve,
Ha elsimítod őket simák lesznek,
Az éjszaka a körletben ért,
Kitárultak a kertajtók,
Tojások hulltak ki a kalitkából.
Milyen nyomot hagy benned
a kedves, szép lény?
A szomszédasszonyig sem jutsz el,
Oly messze most minden.
Ne féljeteK a meséktől, gyerekek.

Лебединые куплеты VI
Nattyú kuplék VI

1

Что случилось? Что такое?
 Постоянно далеко я
 Если, аж, подать рукою,
 Все равно не попадаю.
 Понимаю на ходу я:
 Лучше оставаться стоя -
 Если раз куда дойду я,
 Это место уж пустое,
 Оставляет его стая,
 Никого не застаю я,
 Пролетают стороною.
 С кем связаться?
 Со страную,
 Где тела не разгоняю,
 Пусть, хотя бы, только тени?
 Как исправить поведение?
 Будь мне кто-нибудь связною!
 Будь связным звеном. Стеною
 Встала предо мной дорога,
 И ни с места. Ради Бога,
 Доведите до порога,
 Вдруг и в дом войду с разбега.

Mi történt? Mi ez?
 Mindig túl messze vagyok
 Még karnyújtásnyi távolságból
 sem találok célba.
 menetközben megértettem:
 Jobb, ha nem mozdulok, -
 Hisz mire odaérnék valahová,
 addigra már hűlt helyüket találok,
 Odébb áll a csapat,
 És senkit sem találok ott,
 Elröpülnek mellettem.

Kivel lépjek kapcsolatba?
 Egy országgal,
 Hol ha testeket nem is,
 de legalább árnyakat találok?
 Hogyan viselkedjek?
 Legyen már valaki összekötő
 Legyél összekötő. Torlaszként
 áll előttem az út,
 s egy tapodtat sem enged. Ha Istent ismertek,
 Vezessetek el a küszöbig,
 S onnan nekifutásból talán már a házba is belépek!

2

Кем быть, чтоб птицу эту встретить?
 Каким быть надо колдуном
 В полуклассическом балете?
 Забывшись в зале полусном,
 В гипнозе массовом, всеобщем
 На что еще сегодня ропщим?
 Спектакль кончается вот-вот.
 Такси собрались у ворот.
 К тому же и сезон к концу
 Подходит. Время протрезвиться.
 Стремится в отпуск, не к венцу
 Так и не щупаная птица.

Смотреть уж сколько можно раз
 Одно и то же? Запотели
 Глаза, небось. Но мало глаз
 На озеро такое. Еле
 Глазам я верю все пять лет,
 Пока Одетта в этом теле
 Летит на театральный свет.

Придумать что? Где ее встертить?
 В метро? Иль где автобус ждем?
 В кафе каком-нибудь? в буфете?
 На улице, где пыль и ветер,

Под мелким Лондонским дождем?
 По улицам она не ходит.
 В кафе, в буфетах не сидит.
 Ее лишь звездочет находит
 В пыли межзвездной, не в народе,
 Ему она птенца родит,
 Утенка гадкого, научит
 Его летать, и впредь летучий
 Чтоб лебедь был на всякий случай,
 Пока нам сказка не наскучит.
 Китайцы учат: «Всего в меру»,
 Не раскорми Химеру.

Mi legyenek, hogy találkozzak e madárral?
 Milyen varázslónak kell lenni
 A félklasszikus balettben?
 Az önfeledt félálomba merült nézőtéren,
 Általános tömeghipnózisban,
 Mi ellen zúgolódunk még ma.
 A kapuknál összegyűltek a taxik.
 Ráadásul a szezon is a vége felé jár
 Ideje kijózanodni.
 Szabadságra vágyik, nem fátyolra
 A meg nem tapogatott madár.

Hányszor nézed még meg
 Ugyanazt? Talán
 Elhomályosult a szemed? De ezt a tavat
 nem lehet eleget nézni.
 Öt éve nem tudok betelni vele,
 Ahogy Odette hattyútestben a
 Rivaldafénybe kiröppen.

Mit találjak ki? Hol fussak vele össze?
 A metróban? Vagy a buszmegállóban?
 Vagy valami kávézóban? büfében?
 Az utcán, hol por és szél van,
 A londoni szitáló esőben?
 Utcán nem közlekedik.

Kávézóban, büfében nem ücsörög
Csak a csillagász talál rá
A csillagközi porban, nem a nép közt,
Ő meg fiókat szül neki,
Egy rút kiskacsát, kit megtanít
Majd repülni, hogy szárnyra kapjon,
s hattyúvá váljon,
Míg rá nem unisz a mesére.
A kínaiak azt tanítják: «Mindent mértékkal»,
Ne hizlald kövérré Khimérát.

Лебединые куплеты VII
Nattyú kuplék VII

1

Что сказать еще о ней?
Что могла бы быть скромней,
Чтобы зрители слюней
Не пускали столько в зал?

Что еще я не сказал?
Если б раз надеть камзол
На нее, как бы тогда
Танцевала? Не беда,
В чем угодно ворожит,
Что угодно обнажит
В танце на любой сюжет.
Пока пляшет нам,
 не лжет,
После ж тотчас прочь бежит.
Остается бредить зал,
Слишком на звезду глазел,
Лишнее вообразил.
С глаз долой, из сердца вынь?
Да не тут-то было. Тень
Вырастает рядом. Дань
Жанру? Да ее лишь тронь,
Заслонит собой весь день,
И тем более всю ночь.
Не простая это дичь,
Раз узрел, уж не помочь,
И объятий не разжать,
Без нее бы и не жить,
Продолжает ворожить,
Продолжаю обожать.

Вот вам новая примета:
Если лебедь сел на сцену
И ему все по колено,
То от этого порога

В бред, не в брод ведет дорога,
И вся жизнь, побойтесь Бога,
Станет без него убога.

Это что за эманация?
Что всплеснулось из колодца?
Из болотца, из балета.
Отворись, ума палата!
Какова полету плата?
От прилета до прилета
Ни черта не вижу. Люто
Без нее любое лето,
И зима. Пуста планета.

Mit mondjak még róla?
Hogy lehetne szerényebb,
Hogy a nézők nyála ne csurogna úgy
A teremben?

Mit nem mondtam még?
Ha egyszer kamizólt adnának rá
Akkor hogyan
Táncolna? Nem baj,
Akármiben elvarázsol,
Amit csak tud, lemeztelenít
A táncban bármilyen témára.
Amíg táncol nekünk,
Nem hazudik,
Utána meg azonnal elszalad.
A nézőtér ottmarad álmodozni,
Túlságosan bámulta a csillagot,
Túl sokat képzelt róla.
Amint eltűnt szem elől, a szívükből is eltűnt?
De nem. Árnyék
Nő ki mellette. A műfajnak való adózás?
De érz csak hozzá,
Eltakar magával egész nap,
Éjszaka meg még inkább.
Nem egyszerű ez a vad,

Ha egyszer megpillantottad, többé semmi sem segít,
 És öleléséből nem szabadulhatsz ki,
 Nélküle már élni sem lehet,
 Továbbra is elvarázsol,
 Továbbra is imádom.

Itt egy újabb előjel:
 Ha hattyú száll a színpadra
 Nincs lehetetlen számára,
 Akkor ettől a küszöbig
 Agyrém, és nem gázló felé vezet az út,
 És az egész élet, féljétek az Istent,
 Mert nélküle minden istentelen lesz.

Mi ez az emanáció?
 Mi csapott fel a kútból?
 A mocsárból, a balettből.
 Nyílj ki, gondolatok tárháza!
 Mi a repülés ára?
 Egyik ideröpüléstől a másikig
 Semmit sem látok. Gyötremelem
 Nélküle minden nyár,
 És tél. Üres a bolygó.

2

Если кончатся стихи,
 Если выльются совсем
 Под напором всех стихий
 И под натиском всех тем
 Остальных, под весом лет,
 Выставленных на убой,
 То какая в царстве бед
 Связь останется с тобой?
 Как, не спутав, сохранить
 В лабиринте твою нить,
 Ариадна лебедей?
 Как ни пой, как ни балдей
 Все равно проходит год,

Год, второй в краю невзгод.
Разве удержу в уме
Прошлогодний перелет
Птицы? В жизни, как в тюрьме
Я сижу. А жизнь идет.
И проходит, с ней тюрьма.
Если кончится, со сна
Страшного проснусь я где?
В страшном встану ли суде?
Пропаду ли без суда?
Затеряюсь ли в саду
Райском? - Кто пустил сюда?
Возвращусь ли в свой удел,
Взяв от лишних дел и тел
Все, что заживо задел?

Ариаднова та нить,
Если бы могла звенеть,
Пробудила бы, как знать,
Так, что б заново взглянуть
Смог я на лебяжий плес,
Чтобы лебедь в руки лез,
Чтоб ты вновь пустилась в пляс?
Кто кого куда унес?
Есть с тобой одна лишь связь:
Букв с воображеньем смесь.
Вот и скарб мой здешний весь.
А в тебе сидит, небось,
Лебединая вся спесь. -
Как бы вдруг с небес не слезть,
Такова уж твоя масть.
Бесконечным взглядом мечь?
Хоть глядеть и можно всласть,
Да всему конец ведь есть.
Где ты прыгаешь, Бог весть.

Ha elfogynak a versek,
 Ha teljesen kiömlenek
 Az összes elem nyomására
 És az összes többi téma
 Nyomására, a biztos halálnak kitett
 Évek súlya alatt,
 Akkor a bajok birodalmában
 Milyen kapcsolat marad veled?
 Hogyan őrizzem meg a labirintusban fonaladat,
 anélkül, hogy összekuszálnám,
 Hattyúk Ariadnéja?
 Bárhogy is énekelsz, bárhogy is kábítod magad
 Akkor is eltelik egy év,
 A második év a megpróbáltatások vidékén.
 Talán észben tartom
 A madár tavalyi vándorlásait?
 Az életben, mint börtönben
 Ülök. Az élet meg telik.
 És elmúlik, a börtönnel együtt.
 Ha véget ér, a rémálomból
 Hol ébredek fel?
 Az utolsó ítélet előtt állok?
 Ítélet nélkül tűnök el?
 A mennyország kertjében
 Lófrálok? – Ki engedett be ide?
 Visszatérek-e saját sorsomba,
 Magammal vive a felesleges dolgokból és tárgyakból
 Mindazt, mi elevenembe vágott?

Ariadné fonala,
 Ha csengetni tudna,
 Felébresztene talán,
 Annyira, hogy új szemmel tudjak tekinteni
 A hattyúöbölre,
 Hogy a hattyú a kezembe mászna,
 Hogy újra táncra kelj?
 Ki kit hová vitt el?
 Csak egy dolog kapcsol össze veled:
 A betűk egyvelege a képzelettel.
 Ez az én összes itteni holmim.

Téged meg biztosan
Hattyúgóg tölt el. -
Csak le ne kelljen szállnod az égből,
Márcsak ilyen a te fajtád.
Tekintetedet forgatva szüntelen?
Bár nézelődni bármennyit lehet,
De mindennek vége szakad egyszer.
Merre szökelsz, Isten tudja.

Лебединые куплеты VIII
Nattyú kuplék VIII

Я и так, я и сяк,
 А она тут все крутится, вертится,
 В телевизоре вон выгибается.
 Выгибаясь, прыгает, носится
 По экрану. Страстей переносчица,
 Воспалений. Глаза иссмотрелись.
 И куда остальные-то делись,
 Провалились стремленья, желания?
 (А она ведь и телосложения
 Не того.) Но звезды притяжение
 Ее плоть обретает в движении.
 В опереньи лебязьем заблудишься,
 Если с лебедем рядом поселишься,
 Заодно с обожалами местными,
 С потерявшими сон старожилками.
 Резонируем ей всеми жилами.
 А она-то на что резонирует?
 В нее верим. Она во что верует?
 Явно дело имеем с Химерою.
 Что еще я на завтра планирую,
 Одурманен лебязьей манерою
 Появляться на свет из сказания?
 Понимаю давно, что разиня я,
 А прозренье - одно наказание.
 Если птица была раньше синяя,
 То теперь она белая, видимо,
 Лебединая птица. Усните, мол,
 Прикоснитесь во сне на прощание,
 Все равно не возможно общение,
 Это ж леска с крючком обещания,
 Боги даром не шлют угощения.

Но просвиркою падает, ложится
 На глаза, и растает вот, кажется
 Лишь дотронься губами до кожицы.
 Как бы этой просвирке размножиться?
 Чтоб досталась всем страждущим птичьей

Древней притчей и новой добычею,
 Побезденным всем бывшим победою.
 Заглянув в нее, сбился со следу я.
 В ней черт знает что, Бог один ведает.
 Вижу только, что Лебедь стал Ледою.
 Как же принцам я разным завидую!
 Ведь на сцене, прыжкам ее следуя,
 Могут взять ее за руку, за ногу
 И за талию, пташку - Копеллию
 Колдовскому сродни она зелею?
 Отворила б любую Бастилию
 Появленьем своим без усилия,
 Как поветрием. Зверя доверием
 Пробудила б любую материю.
 Во что верит, когда в нее верю я?

Én mindent megpróbáltam,
 Ő meg egyre csak pörög-forog,
 A tévében nyújtózkodik.
 Nyújtózkodva szökell, röpköd
 A képernyőn. Szenvedélyek, gyulladások
 Terjesztője. Kinéztem a szemem.
 Hová lett, hová tűnt a többi
 Törekvés, kívánság?
 (Pedig a testalkata sem olyan.) De mozgás közben
 csillagvonzást kap a teste.
 A madártollasodásban eltévedsz,
 Ha egy hattyú mellé költözöl,
 Az helyi imádókkal együtt,
 Az álmukat vesztett őslakókkal együtt.
 Minden idegszálunkkal vele rezgünk
 Vajon ő mire reagál?
 Hiszünk benne. S ő vajon miben hisz?
 Nyilvánvaló, hogy Khimérával van dolgunk.
 Mit tervezek még holnapra,
 Elbódít a hattyú modora, ahogyan
 Színre lép a legendából?
 Rég rájöttem, hogy mamlasz vagyok,
 A felismerés – csak büntetés.

Ha korábban a madár kék volt,
Most úgy látszik, fehér,
Hattyúmadár. Aludjatok el, úgymond,
Érintsetek meg egymást álmotokban búcsúzóul
Úgysem lehetséges az érintkezés,
Ez csak damil rajta az ígéretek horgával,
Az istenek ingyen nem vendégelnek meg.

De prozsforaként aláhull, a szemekre
fekszik, és úgy tűnik elolvad,
Alighogy ajkaiddal a bőréhez érsz.
Hogy lehetne megszorítani ezt a kis prozsforát?
Hogy minden madárra éhezőnek jusson
Ósi példabeszédként és új zsákmányként,
Mindenkinek, kit legyőzött a győzelem.
Rápillantva, nyomot tévesztettem,
Ördög tudja mi lakozik Benne, csak Isten tudja.
Csak azt látom, hogy a Hattyú Lédává vált
Hogy irigylem a különböző hercegeket!
Hisz a színpadon, szökellését kísérve,
Mefoghatják a kezét, a lábát
A derekát, a madárkát – Coppéliát
Ki varázsitalhoz hasonlatos?
Kinyitott volna bármilyen Bastille-t
Könnyűszerrel, csupán a megjelenésével,
Ellenállhatatlanul. Állati bizalmával
Felébresztett volna bármilyen anyagot.
Miben hisz, miközben én benne hiszek?

Лебединые куплеты IX
Nattyú kuplék IX

1

Взял билет под самой сценой:
Не успела б испариться
На моих глазах мгновенно
Лебединая царица.
Сцена вся покрылась пеной
Лебедей, они тут скачут,
Страсть все неприкосновенны,
Нет и шанса на удачу.
Без удачи, нет добычи,
Нет дичее этой дичи.
Вместо крыльев у них плечи,
Вместо лапок - просто ноги,
Но и так очеловечить
Не могли их сами боги.

Я у сцены, как у моря
Тут сижу и жду прилива,
С золотою рыбкой спорю:
Быть могла бы справедлива
Хоть разок со мной. Но рыбка
На заходит нынче в сети.
Кто милее всех на свете?
Может, в зеркале ошибка?
Не вините сказку, дети,
Хоть и издали, да светит
Нам она. Только усните,
Сказка уж стоит в зените.

А пока звезда тут рядом
Прыгает под общим взглядом
Зала, срок ее неведом,
Хоть и Лондонская родом,
Но подчас любим народам
Пляшет, тая год за годом.
В ее танце, как в колоде

Я застрял. Глубок колодец
 Подсознательный. Природе
 И не снилось бы. В наряде
 Из одной лебязьей шеи
 Тварь, ни на кого не глядя,
 С каждым скоком хорошеет.
 Все быстрее спектакль проходит,
 Все быстрее она мелькает,
 Глаз к мельканью привыкает.
 Но такая уж, вестимо,
 Суть лебязьего колодца,
 Что в него необходимо
 Окунуться и свихнуться.
 Силы нет, чтоб разогнуться,
 Сердце может расколоться.

Közvetlen a színpad elé váltottam jegyet:
 Hogy ne tudjon elpárologni
 A szemem elől hirtelen
 A hattyúkirálynő.
 A színpadot beborította a hattyúk
 Habja, itt ugrálnak,
 Mind érinthetetlenek,
 Esély sincs a sikerre.
 Siker nélkül, zsákmány nélkül,
 Nincs vadabb e vadnál.
 Szárnyuk helyett válluk van,
 Hattyúlábak helyett - emberlábak,
 De még így sem tudták őket emberré változtatni
 Maguk az istenek sem.

A színpadnál, mint a tengerparton
 Ülök és várom a dagályt,
 Vitatkozom az aranyhallal:
 Legalább egyszer
 Igazságos lehetnél velem. De a hal
 Most nem kerül a hálóba.
 Ki a legszebb a világon?
 Lehet, hogy a tükörben van a hiba?

Ne hibáztassátok a mesét gyerekek,
 Ha messziről is, de világít
 Nekünk. Csak aludjatok el,
 A mese már a zeniten világít.

Amíg azonban a csillag itt mellettem
 Szökell, a terem rászögeződő pillantásában
 Ismeretlen ideig,
 Bár londoni születésű,
 De néha bármely népnek
 Táncol, évről évre olvadva.
 Táncába, mint kalodába,
 Beleszorultam. Mély a tudatalatti
 Kút. A természet
 nem is álmodott róla. Öltözékében
 Mely egyetlen hattyúnyakból áll
 A lény, senkire sem pillantva,
 Minden szökelléssel egyre szebb lesz.
 Egyre gyorsabban telik a darab,
 Egyre gyorsabban villog,
 A szem a villogáshoz hozzászokik.
 De már csak ilyen,
 A hattyúkút lényege,
 Hogy feltétlenül
 bele kell merülni, és bele kell örülni.
 Nincs erő kiegyenesedni,
 A szív beleszakadhat.

2

Если бы царевна-лебедь
 В море плавала со мной,
 А не в озере условном,
 Все бы беды стороной
 Проплывали мимо, ровно,
 Вдвое б вырос каждый день
 День бы вырос вдвое ровно,
 Каждый день, как выходной.
 Каждая бы ночь сияла:

Лебедь вместо одеяла,
 Вместо тюфяка, подушки,
 Именно такой царевны,
 Именно такой подружки
 Ежедневно, ежедневно
 Мне как раз и не хватало,
 Чтоб и в небесах витала,
 И людей собой питала.

В детстве думал: может ангел
 Залетит какой, хранитель,
 Чтоб земная жизнь пристала
 К новоявленной ланите,
 Чтобы перышки потрогать
 Под крылом?

Но больно строго
 Чудеса любые боги
 Охраняют. И в итоге -
 Кто летуч, все недотроги.
 Зверь, сиди в своей берлоге
 И не рыпайся, на птицу
 Не засматривайся в небе,
 На воде сиди и хлебе.
 - Так до смерти и поститься?
 Кто слететь не побоится
 С высоты?

Чем лебедь в небе
 Лучше под рукой синица?

Ha a hattyúkirálynő
 A tengerben úszkálna velem,
 Nem pedig egy díszlet tóban,
 Akkor minden baj elúszna
 Mellettem, pontosan,
 Kétszeresére nőne minden nap
 A nap pontosan kétszeresére nőne,
 Minden nap hétvége lenne.
 Minden éjszaka ragyogna:
 Hattyú takaró helyett

Matrac helyett, párna helyett,
 Pont ilyen cárnő,
 Pont ilyen barátnő
 Hiányzott nekem
 Minden nap minden órájában,
 Hogy a fellegekben lebegne,
 És az embereket magával táplálná.

Gyerekkoromban azt gondoltam, hogy talán
 Berepül valami védőangyal,
 Hogy a földi élet hozzátapad
 Az újonnan feltűnt archoz,
 Hogy megérinthetem a tollakat
 a szárnya alatt?

De mindenféle isten
 Rémszigorúan
 őrzi a csodákat. Következésképpen -
 Minden repülő lény érinthetetlen.
 Állat, ülj a barlangodban
 És ne ugrálj, ne tekintgess
 A madárra az égen
 Éj kenyéren és vízen.
 - Holtig böjtölni kell talán?
 Ki nem fél lerepülni
 A magasból?
 Mivel jobb egy kéznél levő cinke
 Mint az égen egy hattyú?

3

Все истоки
 На востоке,
 Почему ж такой глубокий
 Лебединый этот омут
 Вдоль Европы? Будто брому
 Нализался я. К парому,
 К дому не ведут дороги.
 И уроки все убоги.
 И в Марокко - все морока,

И в Тунисе тоже мука
 Жить без лебедя. Порука
 Окружает круговая
 Эту птицу. И слова я
 Ей, что пузыри пустые
 В мир пускаю, так ласкаю
 Издали. Вблизи растает,
 Как снегурочка. Но стоит
 Все равно пол-жизни. Стонет
 Разум без нее и стынет
 В синем море и в пустыне,
 И на уровне растений
 Прозябает в запустении,
 В потрясеньи ли.

Спасенье

Разве ж только в прикосаньи.

Трусом был я от рожденья.
 И смелей уже не стану,
 Лишь внутри стихотворенья
 Прикасаюсь к ее стану.
 А в действительности встретив,
 Мог бы в землю провалиться.
 На каком далеком свете
 Ласточка моя гнездится?
 Если бы с такой обняться,
 Если бы поцеловала,
 Мог бы на ноги подняться,
 Мог бы заново родиться
 Принцем смелым и удалым,
 Как лягушка на ладони
 В сказке.

Если не уронит.

А ее-то кто затронет
 За живое? Как узреет
 То, что только в мыслях зреет?
 Пусть хоть вылезу из кожи,
 Все равно не будет ближе,
 Все равно лишь зритель в ложе
 Для нее я. Не уложит

Всех на грудь свою лебязью.

Жизнью став,

стать может ложью

Сказка.

В этом воля Божья?

И чем ближе, тем страшнее.

Как же встретиться мне с нею?

Лебедем я не владею,

Он принадлежит злодею,

Иль она. Устал в воде я

Лебединой в одиночку

Бултыхаться. Но как точку

Ставить на воде?

А рядом

Проплывает белой льдиной

Лебедь, горд своим нарядом,

Меж осокою и тиной.

Лебеди не мнут постели.

Чур бы вдруг не облетели

Перья их, пока летали,

- Этим заняты на деле,

В крыльях все важны детали.

Хоть и прыгают, в чем мать

Родила их, на кровать

Не ложатся. Полно звать!

Им мила своя лишь стать.

Мягко стелят, жестко спать.

Minden forrás

Keleten van,

Miért olyan mély

Ez a hattyúörvény

Európa szerte? Mintha brómot

Nyaltam volna. A komphoz,

A házhoz nem vezetnek utak.

És minden lecke nyomorúságos.

Marokkóban is csak gond van,

És Tunéziában és kín van
 Hattyú nélkül kell élnem. Összefonódó .
 Cinkosság veszi körül
 E madarat. És a szavak
 Üres buborékok számára
 Szélnek ereszttem, úgy becézem
 Messziről. A közelemben elolvad,
 Mint hópelyhecske. De így is
 odaadnám érte fél életem. Jajgat
 A józan ész nélküle és fázik
 Az Óperenciás tengerben és a sivatagban,
 És mint a növények
 Tengődik elhanyagoltan,
 Megrendülve.
 Meváltás talán csak
 Az érintésben van.

Gyáva voltam születésemtől fogva.
 És bátrabb már nem leszek,
 Csak versben
 Érintem meg derekát.
 Ha a valóságban találkoznék vele
 Képes lennék a föld alá süllyedni.
 Milyen távoli vidéken
 Fészkel az én kis fecském ?
 Ha egy ilyen megölelne,
 Ha megcsókolna
 Képes lennék talpra állni,
 Képes lennék újra megszületni
 Bátor és derék herceggként,
 Mint béka a tenyéren
 A mesében.

 Ha el nem ejt.
 És őt ki rendíti meg?
 Ki látja meg azt,
 ami csak gondolataiban érik?
 Ha a lelkemet kiteszem is
 Akkor sem leszek közelebb hozzá,
 Számára akkor is csak
 Egy néző vagyok a páholyban.

Nem vonhat mindenkit
Hattyúkeblére.
A mese,
Mely életemmé vált,
 Hazugsággá válhat.
 Ez lenne Isten akarata?
És minél közelebb, annál szörnyűbb.
Hogyan találkozom vele?

Nem az enyém a hattyú,
Hanem a gonoszé,
Belefáradtam, hogy a hattyús vízben
Egyedül
kapálózzak. De hogyan lehet pontot
Tenni a vízben?
 Miközben fehér jéghegyként
elúszik mellettem a hattyú,
Öltözékére büszkén,
A sás és hínár között.

A hattyúk nyoma nem látszik az ágyon.
Csak le ne hulljon róluk
A tolluk, míg repülnek,
- Ezzel vannak valójában elfoglalva,
Szárnyuk minden részlete fontos.
Bár anyaszült meztelenül
 ugrálnak, az ágyra
nem fekszenek. Késő hívni őket!
Nekik csak saját fajtájuk kedves.
Sokat ígérnek, de keveset adnak.

Лебединые заметки
Nattyú jegyzetek

1

Плыву я в южном море,
Она же в Амстердаме
Теперь танцует, вторя
Разосланной рекламе.
У балерин регламент,
Как у монашек строгий,
За рампою, в караме
Они в своем лишь круге
Находят смысл, друг в друге.
Не выведут дороги
Случайно в их обитель.
И только, если боги
Пошлют, или родитель
Вас в семь лет в класс балета,
К ним присоединитесь,
Не ведая про это.

Déli tengereken hajózik,
Míg ő Amszterdamban táncol
Ha hinni lehet
a reklámfüzetnek.
A balerinák, mint az apácák,
szigorú szabály szerint élnek.
A rámpafényen túli karámban
Saját körükben, egymást közt
látnak csak létükben értelmet.
Kolostorukhoz
véletlen út nem vezet.
Csak az istenek vezérelhetnek oda,
vagy a szüleid, ha hatévesen balett-tagozatra adnak,
Csak így kerülhetsz közéjük,
Magad sem tudva róla.

2

Я лег бы на порог,
Когда бы знать, где он,
Да не узнать. Для ног
Лежит одна дорога,
Ведь так я и не смог
Добраться до порога.
Опять пустой урок:
Мол, лебедей из рук
Кормить запрещено.
Во избежаньи драк?
Не отравить бы вдруг?
Смотрю на них в кино
В кругу друзей, подруг.
Но в том-то весь их трюк,
Что лебедей живьем,
Мы ждем, молочных рек,
Кисельных берегов,
Кто лебединый зов,
Кто лебединый крик
Услышит на яву,
Тот скажет: «оживу».

A küszöbre feküdnék,
Ha tudnám, hogy hol van,
De meg nem tudhatom. A lábak
Előtt egy út van,
Mégsem tudtam
Eljutni a küszöbig.
Megint hiábavaló lecke:
Hattyúkat, úgymond,
kézből etetni tilos.
Hogy ne legyen dulakodás?
Vagy mérgezés?
Nézem őket a moziban
Barátok, barátnők körében.
De épp abban van a trükkjük,
Hogy élő hattyúkat,

Várunk, meg ezüst folyókat,
 Arany partokat,
 Aki hattyúhívást,
 Hattyúkiáltást
 Hall ébren,
 Az azt mondja: «újjászületek».

3

Глядел, глядел я на нее,
 Не нагляделся.
 Потерял
 Рассудок. Что за воронье
 Тут лебеди? За дикаря
 Они меня считают. Зря
 Мой откликается чужой
 Язык на их далекий взгляд.
 Все гуси-лебеди подряд,
 Что захотят, то и творят
 Со зрителем.

Барьер высок,
 Чайковский сделал свой бросок,
 Клюв лебедя стучит в висок,
 И капает холодный сок.

Néztem, néztem őt,
 És nem tudtam betelni vele.

Elvesztettem
 A józan eszem. Micsoda varjúnépség
 Ezek a hattyúk? Barbárnak
 Néznek engem. Hiába
 Reagálok idegen nyelven
 Távoli tekintetükre.
 Minden vadhattyú egytől egyig,
 Azt művel, amit akar
 A nézővel.

A korlát magas,
 Csajkovszkij nagyot dobott,

A hattyú csőre a halántékomon kopog,
És hideg lé csöpög.

4

Пташка слишком хороша.
Под пером у ней душа?
Иль другое что-нибудь?
Или просто - кожа, грудь?
Отправляясь в дальний путь,
Про лебяжий пух забудь,
На гнездо надежды нет.
Не отдельный кабинет -
Зал, не комната для встреч,
Где б гора свалилась с плеч,
Не убежище, не кров,
Не чулан. Бессильна речь
Чужеземная, средь слов
Лебедя не уберечь.
- Залетел средь прочих тел,
Улетел и был таков.

Túl szép a madárka
Tolla alatt lélek van?
Vagy valami más?
Vagy csak bőr és mell?
Hosszú útra indulva
Felejtse el a hattyúpihét,
Fészekrakásra nincs remény.
Nem külön dolgozószoba,
Terem, nem vendégszoba,
Hol megkönnyebbülhetnél,
Nem menedék, nem fedél,
Nem kamra. Hasztalan
az idegen beszéd, szavakkal
A hattyút itt nem tarthatod.
Iderepült más testekkel együtt,
S elrepült, mintha itt se járt volna

5

Царевна-лебедь мимо проплывает.
Гляжу: млекопитающая птица.
Чего на свете только не бывает!
Вот диво-то. Ну как не удивиться?
Ну как же на нее не заглядеться?
Она же только в озеро глядится,
Лишь на себя. На остальные лица
И не глядит. Не дай Бог оступиться
Нечаянно посреди арены.
Она же кружится тут
 все четыре смены.

Ahogy a Hattyúkirálynő mellettem úszik el.
Látom, emlősállat e madár.
Hogy mik vannak!
Hogyne csodálkoznék ily csodán!
Hogyne felejténém rajta szemem?
Míg ő magát nézi egyre csak a tóban,
Maga körül szét sem néz. Csak meg ne botoljon
Véletlenül a porond közepén.
Hiszen itt köröz
 Mind a négy műszakban